

OBECNÝ SPRAVODAJ

Spravodajský štvrťročník obce Babín

Číslo 2/2009 Ročník 10 04-06 2009

Posviacka kostola, domu smútku a nového cintorína

24. mája 2009 prežívali občania obce Babín udalosť desaťročia

Všetko to začalo svätou omšou o 10.30 celebrovanou spišským sídelným biskupom Mons.ThDr. Františkom Tondrom za doprovodu jeho kancelára, diakona a dvoch bohoslovcov. Počas svätej omše spišský biskup vykonal posviacku rím.-kat. kostola Zoslania ducha svätého a nového liturgického zariadenia ako hlavný-obetný stôl, ambon a krstiteľnica. Po skončení svätej omše s posviackou liturgického zariadenia, prešla o 12.00 hod. procesia so spišským biskupom Mons. ThDr. Františkom Tondrom do novopostaveného areálu nového cintorína. Tam požehnal na pietnom ostrove s trojmetrovým krí-

žom umučenia Ježiša Krista, nový cintorín. Tam predniesol aj starosta obce p. Milan Matys príhovor a poďakovanie všetkým účastníkom, ktorí sa podieľali na zrealizovaní tohto dieľa. Potom spišský biskup so starostom prestrihli pásku do nového domu smútku a nádeje. Tam biskup spolu s diakonom a dvoma bohoslovcami vykonal posvätenia domu smútku a nádeje. Po skončení obradov nasledovala v dome smútku a nádeje májová pobožnosť.

*** SAMOSPRÁVA OBCE ZA II. ŠTVRŤROK 2009 ***

- V mesiacoch apríl, máj prebiehali, pracovníkmi obecného úradu, posledné úpravy domu smútku a okolia v novom cintoríne. Pracovníci obecného úradu a pracovníci aktivačnej činnosti previedli v dome smútku ozvučenie (namontovali sa reproduktory a osadili sa hudobné klávesy). V okolí domu smútku sa uskutočnila výsadba okrasných stromčekov, kríkov a kvetín. Ďalej pracovníci obecného úradu obložili obkladom vonkajší sokel domu smútku. V máji prebehli stavebné práce, firmou REZOSTAV Dolný Kubín, na vybudovaní ostrovčeka na ktorom bol osadený trojmetrový drevený kríž s ukrižovaným Ježišom. Taktiež pri vchode do domu smútku sa osadila kamenná tabuľa, na ktorej je uvedené kedy sa budoval dom smútku s novým cintorínom, kedy ich posvätili a kto.

- 8.-9. júna pracovníci obecného úradu vložili nový sokel a natiahli stierku z marmolitu na čelnú stenu obecného úradu. Tým sa vyriešil vzhľad vchodu obecného úradu.

- dňa 26. mája osadili pracovníci obecného úradu novú informačnú tabuľu pred miestnym kultúrnym strediskom. Občan bude mať tak lepší prístup a výhľad na informácie, ktoré vyvesuje obecný úrad. Stará informačná tabuľa sa zruší a jej presun je naplánovaný do nového cintorína. Vedľa novoosadenej informačnej tabule sa nachádza informačná tabuľa Pozemkového spoločenstva Babín a PS Mokradská hoľa.
- 4. júna, starosta obce p. Milan Matys, odovzdal, kompletne správne spracovaný projekt na Prístavbu ZŠ a rekonštrukciu MŠ Babín, na Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR v Bratislave. Termín odovzdania projektov po výzve MVR SR je do 31. júla 2009. Od tohto termínu odovzdania projektov je vyhodnocovacie obdobie tri mesiace.
- 5. júna pracovníci obecného úradu pospiľovali vrcholce a spodné konáre na smrekových stromoch, ktoré sú vysadené okolo kostola. Táto prerezávka sa robila z dôvodu presvietenia okolitého priestoru kostola a z dôvodu ničenia dreveného oplatenia okolo starého cintorína.

VOLBY DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU

6. júna sa znova otvorili volebné miestnosti, aby sme si zvolili poslancov do európskeho parlamentu. V našej obci Babín bola zriadená len jedna okrsková volebná miestnosť. Tá bola zriadená v budove Mks (klubovňa).

Štatistika volieb do Európskeho parlamentu v obci Babín:

- celkový počet osôb vo volebnom okrsku do zoznamu voličov 1012
- počet voličov, ktorým boli vydané obálky 114
- počet odovzdaných obálok 114
- počet platných odovzdaných hlasov 108

Počet platných odovzdaných hlasov pre politickú stranu v ktorej sa kandidát za europoslancu nachádzal:

1. LS-HZDS 6
2. Sloboda a Solidarita 3
3. SMER-sociálna demokracia 24
4. Strana zelených 1
5. SDKÚ-Demokratická strana 7
6. Demokratická strana 0
7. MISIA 21-Hnutie kresťanskej solidarity 0
8. Agrárna strana vidieka 1
9. Konzervatívni demokrati Slovenska 1
10. Strana maďarskej koalície 0
11. Komunistická strana Slovenska 1
13. Slovenská národná strana 7
14. LIGA, občiansko-liberálna strana 0
15. SDL 1
16. Slobodné fórum 5
17. KDH 52

**Uznesenie č. 2/2009
zo zasadania obecného zastupiteľstva,
konaného dňa 24. 04. 2009 o 18.00 hod.
v zasadačke OcÚ**

A. Berie na vedomie:

1. Kontrolu plnenia uznesení
2. Informáciu starostu obce
3. Informáciu Mgr. Juraja Kubasa riaditeľa ZŠ s MŠ v Babíne o mimoriadnom rodičovskom združení
4. Informáciu Ing. Slávky Svitekovej kontrolórky obce o kontrole v MKS a obecného úradu
5. Zabezpečenie plánovaných akcií v obci v roku 2009
6. Zabezpečenie úloh na úseku ochrany a tvorby životného prostredia a ochrany verejného poriadku

B. Schvaľuje:

1. Program rokovania
2. Návrhovú komisiu v zložení: p. Kubaľák Anton, p. Jaško Peter, p. Hutira Jozef
3. Overovateľov zápisnice: p. Nutta František, p. Brnkaľák Ján
4. Zakúpenie pre DHZ Babín 5 ks vychádzkových uniforiem, 9 ks prilieb, 9 ks monteriek
5. Žiadosť p. Mária Šilláka Babín 188 o zmenu pozemku E parcela č. 17088/2 o výmere 197 m² za parc. Č. 5782/1 o výmere 197 m²

C. Ukladá:

1. Opraviť a naviesť na ulicu Lazina štrk na MK
Z.: OcÚ T.: do 31.05.2009
2. Uskutočniť obhliadku stavebného pozemku manž. Papákových za účelom vydania stavebného povolenia na výstavbu rodinného domu
Z.: komisia výstavby a územného plánovania T.: 27.04.2009
3. Prerokovať zápisnicu s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Dolnom Kubíne, čo sa týka výkonnej kontroly v MŠ Babín
Z.: OcÚ T.: 27.04.2009

**Uznesenie č. 3/2009
z mimoriadneho zasadania obecného
zastupiteľstva, konaného dňa 22.05.2009
o 18.00 hod. v zasadačke OcÚ**

1. Berie na vedomie:

7. Kontrolu plnenia uznesení
8. Informáciu starostu obce o realizácii projektu: „Stavebné úpravy ZŠ s MŠ a prístavba ZŠ Babín“
9. Informáciu starostu obce o posviacke Domu smútku a nového cintorína dňa 24.5.2009 o 10.30 hod.

2. Schvaľuje:

- D. Program rokovania
- E. Návrhovú komisiu v zložení: p. Kubaľák Anton, p. Brnkaľák Ján, p. Hutira Jozef
- F. Overovateľov zápisnice: p. Slameník František, p. Majda Miroslav
- G. a/ predloženie žiadosti o NFP v rámci výzvy ROP – 1.1.2009/01 ROP za účelom realizácie projektu „Stavebné úpravy ZŠ s MŠ a prístavba ZŠ-Babín“, ktorého ciele sú v súlade s platným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce;
- b/ zabezpečenie realizácie projektu po chválení žiadosti o NFP;
- c/ financovanie projektu vo výške 5% z celkových oprávnených výdavkov na projekt t.j. vo výške 28 450,00 EUR.

3. Ukladá:

1. Vyvesiť do úradnej tabule reakciu starostu obce na článok „Za peniaze vyhodené na projekty už mohli mať nadstavbu“ v časopise MY ORAVA.
Z.: OcÚ T.: 25.05.2009

Odpustová slávnosť a Deň detí

Odpustová slávnosť na zoslanie ducha svätého 31. mája, v našej obci začala sv. omšou v kostole o 10.00 hod., ktorú celebroval hruštínsky kaplán Peter Randjak. Po skončení omše sa ľudia rozliezli okolo stánkov a s deťmi sa pristavili aj pri kolotočoch. Počasie nám na tento odpust neprialo o čom svedčila slabá účasť detí a rodičov v centre obce.

Na druhý deň 1. júna (pondelok) uskutočnil obecný úrad k príležitosti dňa detí pre všetky deti bezplatnú jednorázovú jazdu na kolotočoch. Taktiež dostali aj sladkú odmenu v podobe čokolády.

*** SPOLOČENSKÉ PODUJATIA ***

VELKONOČNÉ TVORIVÉ DIELNE

7. arília MKS v spolupráci zo ZŠ s MŠ v Babíne zorganizovali tvorivé dielne veľkonočných výrobkov. V priestoroch kultúrneho domu sa vytvorili krásne veľkonočné výrobky z pod rúk našich detí ako: maľované vajíčka, prútené korbáče a pečené a varené pochúťky. Tieto výrobky deti vytvorili pod odborným dohľadom lektorov: p. Bránický Stanislav, Mária Kyseľová a pedagogické pracovníčky ZŠ Babín. Deti si okrem veľkonočných výrobkov domov odniesli aj nové tvorivé skúsenosti.

STAVANIE MÁJA

30. apríla v predpoludňajších hodinách postavili pracovníci obecného úradu, pracovníci aktivačnej činnosti a niektorí občania našej obce, pri kostole tradičný máj. Sponzorský sa podieľalo Pozemkové spoločenstvo Babín, ktoré každý rok venuje jednu májku na túto akciu. Stavaním mája si obec Babín pri kostole Zoslnia ducha svätého tradične pripomína dávnu tradíciu našich predkov. Dnes už mládež nestavajú máje ako ešte donedávna pred desiatimi rokmi, kedy boli v obci nie jedna - dve máje ale 15-20 májov.

DEŇ MATIEK

10. mája popoludní o 14.00 hod. v MKS Babíne, sme si uctili naše mamy, kultúrnym programom, ktorý si pripravili deti zo ZŠ, MŠ a MKS Babín s Obcou Babín. Na začiatku sa mamičkám prihovoril starosta obce p. Milan Matys, ktorý sa im poďakoval za ich životnú prácu a povzbudil ich do namáhavej rodičovskej výchovy detí. ZŠ - konkrétne 1. ročník predviedol svoje vystúpenie v podaní piesní a básní o mamičke. V programe si mamy ďalej pozreli dokument o životnom poslaní matky, ktorý sa premietal cez projektor. Moderátorky Žaneta Hrbková a Nikola Ištvánová, premieta-

ný dokument matkám okomentovali. Po ZŠ vystúpili deti z MŠ, ktoré si pripravili okrem tradičných mamičkových básničiek, aj krásny folklórny program, ktorý sa mamám veľmi páčil. Po nich absolvovala svoje premiérové vystúpenie Folklórna skupina s Babína pod vedením MkS v Babíne. Tá predviedla folklórnu tanečnú choreografiu na známu oravskú melódiu: „Zabili Janička na doline.“ Po nich s menším oneskorením došiel aj hosť programu, tanečná skupina HARLEKYN z Nižnej. Tá dostala do varu, nielen mamičky ale aj ockov a ostatné zúčastnené publikum, na stepové tance z dvadsiatich rokov dvadsiateho storočia. Tohto kultúrneho programu ku dňu matiek sa zúčastnilo 77 mamičiek, ktoré si odniesli sladký darček v podobe čokolády a zvečnili svoju návštevu do 20-ročnej pamätnej knihy obce Babín. Program tradične organizuje Obec Babín a Miestne kultúrne stredisko v Babíne za pomoci ZŠ s MŠ v Babíne.

REMESELNÍCKY JARMOK

11. júna vo štvrtok sa v priestoroch kultúrneho domu konal remeselnícky jarmok. Zúčastnili sa ho oravský remeselník v ľudovej tvorbe ako: rezbári, medovníkari, drotári, tkáčka kobercov na krosnách. Ďalej sa prezentovali remeslá: hrmčiarstvo, výrobky zo šúpolia, maľovanie na sklo, výroba domácich pochúťok-koláče, chlieb, rožky, vyšívanie, výrobky z vajíčka. Taktiež boli svojou ľudovou kultúrou prezentované krajiny ako Nemecko, Litva a Estónsko. Pri ich stánkoch si mohli návštevníci ochutnať ich domáce pochúťky a vyskúšať niečo z ich ručnej výroby ozdôb. Počas tohto remeselníckeho jarmoku bol uskutočnený pekný kultúrny program, v ktorom sa prezentovali deti z MŠ a ZŠ v Babíne, folklórna skupina z Babína, hudobná ľudová skupina z Oravskej Polhory, moderná tanečná skupina Break Dance z Babína, Divadelná skupina ÚSMEV z Babína a partnerské krajiny z Nemecka, Litvy a Estónska. Tí nás oslnili svojim netradičným vystúpením v podobe ich tanečnej a spevákovej kultúry. Pred zahájením remeselníckeho jarmoku o 8.00 hod. boli partnerské školy ZŠ Babín z Nemecka, Litvy a Estónska privítané pred budovou ZŠ. Potom si pozreli miestnu školu a o 10.00 hod. ich pred Galériou ľudového rezbárstva privítal starosta obce p. Milan Matys, kde ich folklórna skupina ponúkla tradičné slovenským gestom- chlebom a soľou. Potom si obzreli galériu ľudového rezbárstva a po nej nasledoval slávnostný obed. Od obeda sa presunuli

na kultúrny program v MKS. Popri tradičných remeselníckoch mali občania obce možnosť, vyskúšať chutné grilované pochúťky od p. Milana Ištvána, babinské gazdinky

si pripravili pre návštevníkov domáce koláče s kavičkou. V sále MKS si mohli občania okrem remesla vyskúšať manikúru, výžasť tváre a zapletenie koráliek do vlasov. Toto krásne podujatie vzniklo na podnet ZŠ s MŠ v rámci ukončenia dlhoročného medzinárodného projektu od zrna k chlebu.

*** ZO ŽIVOTA ŠKOLY ***

APRÍL

- ❖ 8. 4. Dokončili sme ďalšie výtvarné práce, ručné práce z netradičných materiálov, ale aj úvahy, básne a rozprávky na tému „Od zrna k chlebu“, ktorá je hlavným mottom školského partnerstva našej školy so Základnými školami v Estónsku, Litve a Nemecku. Súťaže sa organizujú v rámci aktivity „Comenius Week“, v ktorej krajiny zapojené do Programu celoživotného vzdelávania uskutočňujú od 20. apríla do 8. mája 2009 rozličné podujatia. My sme v spolupráci s MKS zorganizovali Veľkonočné pracovné dielne pečenia, zdobenia vajčiek a pletenia z prútia, v ktorom sa veľa nového naučili, ale aj dobre zabavili. Veľkú noc sme tak privítali ako sa patrí Veľkonočnými dobrotami kde nachýbali venčeky, perníkové vyjíčka, veľkonočné buchty tzv. pašky, zdobenými kraslicami a chlapičci aj prútenými korbáčmi, ktorými dievčatám dodali veľa životodarnej sily na veľkonočný pondelok. Za túto aktivitu ako aj výtvarné práce a webovú stránku www.bread.babinovo.sk sme spomedzi 52 prihlásených projektov z celého Slovenska získali 2. miesto. Ďakujeme p. Hrbkovi M., ktorý je spoluautorom webovej stránky a všetkým zapojeným žiakom za ich úsilie a nápady. Pre žiakov sme získali knižné publikácie v hodnote 30 Eur a DVD prehrávač.
- ❖ 15. 4. Boli odoslané prihlášky deviatkov na štúdium na SŠ. Všetci žiaci boli 1. kole prijímacieho konania prijatí na SŠ s podmienkou úspešného ukončenia 9. ročníka. 5 žiakov bude ďalej pokračovať v štúdiu na gymnáziu v NO, 9 žiakov bude študovať na stredných odborných školách, 7 žiakov v 4-ročných študijných odboroch a 2 žiaci v 3-ročných študijných odboroch.
- ❖ V priebehu mesiaca apríl sme poslali niekoľko výtvarných prác do regionálnych súťaží Vesmír očami detí, Polícia očami detí, Gorazdovo Námestovo (pochvalné uznanie poroty získala štvrtáčka Lenka Červeňová – všetky práce si môžete prezrieť do konca júla v MsKS Námestovo),
- ❖ 16. 4. V našej škole sa uskutočnila Porada riaditeľov ZŠ v pôsobnosti Školského úradu Námestovo.
- ❖ 20. 4. 3/4-ročná klasifikačná porada- hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov

MÁJ

- ❖ Niekoľko žiakov našej školy sa zúčastnilo Veľkej celoslovenskej súťaže v príprave a realizácii časopisu v anglickom jazyku- PROJECT COMPETITION 2009. Bola to dobrovoľná súťaž, preto nás veľmi teší, že až 14 žiakov pripravilo zaujímavé príspevky do triednych časopisov, v ktorých využili svoje vedomosti z ANJ, ale aj tvorivé výtvarné schopnosti a prácu s PC. Vznikli tak časopisy pre 5.- 6. ročník (Hrbková, Majdová, Frčová, Tarabová, Juričáková, Luba, Kunocha, Kurčinová, Fúckuláková, Palovčíková, Kšenzuláková, Frčová), časopis pre 7. ročník (Kšenzulák, Babinský, Babinská N., Babinská S., Frčová,) a A. Lišková z 9. ročníka pripravila časopis pre teenagerov. Všetky práce získali pochvalné uznanie poroty a v septembri budú ich autori odmenení publikáciami a mapami pre vyučovanie ANJ.
- ❖ Mesiac máj sa už tradične nesie v znamení príprav na celoročné opakovanie učiva. Tento rok sme si ho trochu ozvláštnili prípravami na očakávanú návštevu zástupcov našich partnerských škôl. Spolu sme všetci tvorili darčeky pre dospelých aj detských účastníkov návštevy. Zháňali sme rôzne propagačné materiály o regióne a pripravovali remeselný jarmok, ktorý by mal nielen propagovať tradičné

remeselné techniky a výroby, ale mal by byť oslavou obyčajného dedinského človeka, jeho tvorivosti, zručnosti a pohostinnosti. Chceli by sme ním oživiť kultúrny život v obci a vyzvať všetkých občanov Babína k aktivite v rámci tradičných ručných prác a k spolupatričnosti. Aj takto by sme chceli zavŕšiť celoročné aktivity regionálnej výchovy v škole.

- ❖ V mesiaci máj sa tiež konali matematické súťaže MAX, KLOKAN. Ich vyhodnotenie je na stránke školy www.zsmsbabin.edupage.sk v sekcii súťaže.

JÚN

- ❖ V stredu 10. júna sme privítali 33 účastníkov nášho medzinárodného projektu Od zrna k chlebu. Z Estónska, Litvy a Nemecka pricestovali na 5 dní a spolu sme zavŕšili 2 roky prebiehajúce aktivity.
- ❖ Vo štvrtok 11. júna sme sa spolu s deťmi z našej školy zúčastnili kultúrneho programu v našej obci. Nechýbalo privítanie chlebom a soľou, Remeselný jarmok tradičných oravských remesiel + pracovné dielne a predaj výrobkov, folklórny program, kde vystúpili deti zo ZŠ s MŠ v Babine, folklórny súbor z Babína, aj naši zahraniční hostia, divadelné predstavenie Alica a vystúpenie Breakdance klubu.
- ❖ V piatok, sobotu a nedeľu sme našim hosťom ukázali najzaujímavejšie miesta Oravy a Liptova. Celý program návštevy sme ukončili v nedeľu v Poľskej Wieliczke a Krakove, kde sme sa na letisku rozlúčili so slzami v očiach. Najdvojímavejšia bola rozlúčka detí, ktorí spolu bývali v rodinách babinských kamarátov. Všetci zúčastnení sa zhodli, že pobyt na Slovensku bol úžasný a plný prekvapení. Páčila sa im slovenská príroda a najmä pohostinnosť a družná povaha nás Slovákov. Naša krajina v nich zanechala veľmi dobrý dojem, hoci upršané a chladné počasie nás trochu potrápilo. Už dnes sa tešíme na ďalšie spoločné stretnutia v rámci zaujímavých tém a projektov.
- ❖ Pri financovaní aktivít nám pomohli OČÚ a MKS Babín, p. Kluska, p. Jurky D., p. Grigel M., p. Martvoň F., firma A JE TO Lokca, firma Remeselník Lokca, p. Kubasová Olga, ZRPŠ a vecnými darmi a spoluprácou pri organizovaní aktivít stretnutia prispeli aj iní spoluobčania, ktorým touto cestou veľmi ďakujeme a veríme, že podobných aktivít, kde sa môžu prezentovať ľudská zručnosť, um a schopnosti v budúcnosti v našej obci pribudne.

HODNOTENIE VÝCHOVNO VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV školský rok 2008 / 2009

Teší nás, že v tomto školskom roku 190 žiakov našej školy prospelo. Len 1 žiak sa zúčastnil opravných skúšok v auguste.

Zaznamenali sme však veľmi zlú dochádzku do školy. Žiaci vynechali spolu 6 117 vyučovacích hodín - t.j. 30, 6 h. / 1 žiaka. V prepočte môžeme povedať, že každý žiak našej školy vynechal viac ako týždenný počet vyučovacích hodín.

Počas školského roka sme tiež hodnotili NAJLEPŠIU TRIEDU ŠKOLY, ktorou sa napokon po sčítaní bodov za dochádzku, prospech, zber, čistotu a úpravu triedy, Kredit systém + a-bodov stala 5. trieda. Piataci tak získali deň voľna od RŠ.

Na 2. mieste sa umiestnila 6. trieda, a na 3. mieste tretiaci spolu s deviatkami.

Až 82 žiakov získalo Pochvaly TU a vedenia školy za úspešnú reprezentáciu v súťažiach, výborný prospech a vzorné správanie, zberové aktivity, starostlivosť o triedu a podobne.

*** ZO ŽIVOTA ŠKOLY ***

HODNOTENIE SPRÁVANIA

V 1.-4. ročníku nedochádzalo k väčším priestupkom voči školskému poriadku a vnútornému poriadku školy. Menšie previnenia si triedne učiteľky vyriešili pri konzultáciách s rodičmi dotknutých žiakov resp. pri pohovore s VP a RŠ.

Na 2. stupni sporadicky dochádzalo k väčším či menším priestupkom voči školskému poriadku a základným spoločenským normám. Väčšinou sa nám tieto darilo riešiť pri pohovorech so žiakmi s VP a RŠ, niekedy aj za účasti rodičov. Za opakované, vážnejšie previnenia však bolo udelených niekoľko sankcií.

2 žiaci dostali Pokarhanie triednym učiteľom, 10 žiakov Pokarhanie RŠ, 3 žiaci mali zníženú známku zo správania na 2. Stupeň, 2 žiaci zníženú známku zo správania na 3. stupeň.

Podrobnejšie informácie o živote na našej škole, fotogalériu a oveľa viac získate na webovej stránke školy www.zsmsbabin.edupage.sk.

Detský divadelný súbor ÚSMEV

Dňa 3. apríla 2009 sa divadelníci z hudobno-dramatického krúžku, pod vedením PaedDr. Anny Kurčinovej, zúčastnili na podujatí Noc s Andersenom v Oravskej knižnici Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne. Pre deti bol pripravený bohatý program. Na začiatku zahrali divadlo svojím rovesníkom z Dolnokubínskej školy a najaktívnejším čitateľom knižnice, neskôr sa zúčastnili tvorivej dielne, kde servítkovou technikou ozdobili hlinené tanierne, ktoré si na druhý deň odniesli domov. Hneď po tvorivej dielni si oddýchli pri písaní rozprávky a súčasne sa zapojili do celoslovenskej literárnej súťaže, kde spomedzi 1200 účastníkov získali Daniela Babinská a Žanet Hrbková verejnú pochvalu a I. Kurčinová jednu z desiatich hlavných cien. Okrem knižnice deti spoznali aj Dolný Kubín, dokonca celé mesto iba za pár minút. Navštívili budovu mestskej polície, kde naživo videli ako funguje kamerový systém mesta Dolný Kubín. Aby malo na naše deti spomienku aj mesto, zasadili do parku „Andersenáčika“. Po návrate si zahrali ešte knižnú hru, pani knihovníčka vyhlásila za „Knižného vševodka“ spomedzi všetkých detí Žanetku Hrbkovú a všetci si spoločne zažalali dobrú noc. Skorým ranným budíčkom odštartoval nový deň a deti sa museli rozlúčiť so všetkými knižkami, pretože ich čakal návrat domov. (ik)

Ako už viete, Detský divadelný súbor Úsmev s hrou Alica, pod vedením PaedDr. Anny Kurčinovej, získal hlavnú cenu na Kubínskych divadelných dňoch a reprezentoval našu školu dňa 7. apríla 2009 na súťaži Detský divadelný medveď v Žiline. Síce sa súbor neumiestnil na prvých troch miestach, ale podľa slov odbornej poroty patril medzi najlepšie súbory, ktoré sa na súťaži zúčastnili. (ik)

Najúspešnejší recitátori našej školy sa dňa 20. apríla 2009 zúčastnili okresnej súťaže v prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín v Námestove. Naša škola sa s dvoma prvými miestami, dvoma tretími miestami a jedným čestným uznaním zaradila medzi najúspešnejšie školy v námestovskom okrese. Ak by sa uskutočnila aj súťaž súrodencov, určite by bodovali súrodenci Babinskí, ktorí získali dovedna tri ceny. Dominika si v III. kategórii poézie vybojovala 3. miesto, Daniela v II. kategórii poézie Čestné uznanie a Dávid v I. kategórii poézie krásne 3. miesto. 1. miesto v III. kategórii prózy si spolu s postupom na krajskú súťaž odniesla Natália Fuckuláková, ktorá 1. miesto a postup na krajskú súťaž získala hneď dva krát. Spolu s Dominikou Babinskou a Ivanou Kurčinovou vyhrali 1. miesto v kategórii divadiel poézie nad 15 rokov. Uznanie patrí aj Žanetke Hrbkovej a Zuzke Juríčákovej, ktoré sa vo svojich kategóriách takisto zúčastnili okresného kola.

Všetkých zúčastnených žiakov z našej školy pripravovala PaedDr. Anna Kurčinová. (ik)

20. mája 2009 zaznamenala naša škola historický úspech v súťaži Hviezdoslavov Kubín, keď v krajskej súťaži Vajanského Martin v Martine získala Natália Fuckuláková v III. kategórii prózy krásne 3. miesto. Avšak o dva dni, t.j. 22. mája 2009 spolu s Dominikou Babinskou a Ivanou Kurčinovou tento úspech prekonala. V kategórii divadiel poézie nad 15 rokov s hrou Rozhovory s jablkom získali neuveriteľné 1. miesto a na prelome septembra a októbra 2009 sa predstavili na celoslovenskej súťaži Hviezdoslavov Kubín. Musíme poznamenať, že to bude doposiaľ prvá účasť našej školy na celoslovenskom kole tejto súťaže. (ik)

Divadelníci z DDS Úsmev sú síce ešte len amatéri, ale divadlo berú na profesionálnej úrovni. So svojimi divadlami nielen úspešne reprezentujú našu školu na divadelných súťažiach, ale dokonca ich hrávajú ako divadelné predstavenie svojím rovesníkom v okolitých obciach. Svojím divadelným talentom spríjemnili 1. júna 2009 Deň detí žiakom z Oravského Veselého a 22. júna 2009 divadlom oslavovali spolu so žiakmi školy v Krušetnici blížiaci sa koniec školského roka. Navyše v auguste 2009 budú jediným slovenským divadelným súborom, ktorý sa predstaví na festivale Artystyczne lato u Kossaków v susednom Poľsku. (ik)

Noc s Andersenom

Alica

Z histórie obce Babín (časť 6)

POVSTANIE GAŠPARA PIKU

Po porážke Vešelénihho sprisahania Horné Uhorsko Habsburgovci obsadili nemeckým žoldnierskym vojskom, ktoré tvrdo prenasledovalo nekatolícke obyvateľstvo a šľachtu. Násilnosti vojska vyvolali veľkú nespokojnosť obyvateľstva. Protestantom odobrali všetky kostoly a protestantských kazateľov vyhnali z fár, do ktorých osadili katolíckych kňazov. Asi 300 protestantských kazateľov súdili v Bratislave. Niektorí z nich prestúpili na katolícku vieru, iní boli väznení v Leopoldove a v Komárne, asi 50 bolo odsúdených na galeje. V Neapole ich oslobodil holandský admirál de Ruyter, odtiaľ odišli do Nemecka.

Následky povstania pocítili aj široké vrstvy obyvateľstva. Zvýšili sa dane a vznikli nové dane, takzvané porcie, ktoré si vojsko mohlo vymáhať od obyvateľstva podľa potreby.

Mnohých šľachticov popravili, skonfiškovali im majetky. Bol zrušený úrad uhorského palatína a stavovská ústava. Tieto opatrenia vy-

volali nové povstanie, ktoré vzniklo v Sedmohradsku. Na Oravu prišiel oddiel kurucov, vedený zemplínskym veľmožom Gašparom Pikom. Pika sa usadil v rodine námestovského šoltýsa Žiaka. Po obsadení Oravy Pikovými kurucmi do fár opäť uviedli evanjelických kazateľov. Námestovský evanjelický farár Bocko, ktorý musel po potlačení Vešelénihho sprisahania námestovskú faru opustiť, teraz spolu so svojimi troma synmi verboval obyvateľov celej námestovskej farnosti, aby sa pridali k povstaniu. 15. októbra 1672 Pavol Esterházi, najvyšší generál Uhorska a dedičný pán Oravského hradu a Oravy, listom varoval oravských richtárov: „...vyrozumeli sme, ako sedliacki chlapi a prostý pospolitý ľud v Oravskej stolici opovrhli právom zemským. V župe narobili neporiadky, všelijaké zmätky, vzburu a v bezbožnej nádeji pokračovali, takže z ich gruntov nie je nijaký úžitok, iba klam a falošná vymyslená ošemetnosť. Preto je tu

veľa vojakov jeho Jasnosti cisára a kráľa, ktorí sa do stolice dostavili na vyhľadanie a potrestanie zradcov. Len veľmi ťažko sme zadržali týchto vojakov, aby nezabíjali ostatných sedliakov, lebo v našom záujme chceme sedliacky ľud zachovať. Týmto patentom rozkazujeme pánom zemanom a všetkým sedliakom, aby sa v budúcnosti vystríhali sprenevery a zradného rebelovania proti jeho Jasnosti cisárovi a kráľovi, aby mu v budúcnosti zachovali povinnú vernosť, ale takí zradcovia, ktorí v nič neveria, budú daní pod vojenskú moc a silu, i keby celá stolica mala byť zničená.“

Gašpar Pika si získal podporu medzi obyvateľstvom. K jeho povstaniu sa pripojilo 25 oravských a liptovských richtárov. Nakoniec Isťou obsadil Oravský hrad. Jeho vzbúrenci obsadili oravské priesmyky. Iba 16 richtárov obcí severnej Oravy ostalo verných cisárovi. K povstalcom sa pridali aj niektorí obyvatelia Babína, ktorí vyrabovali a uväznili trstenského katolíckeho farára Martina Pongráca. Povstanie bolo 25. novembra 1672 krvavo potlačené cisárskym vojskom. Generál Spork dal Piku naraziť na kôl a s ním 25 oravských a liptovských richtárov, ktorí sa k povstaniu pripojili. Poprava sa konala na vrchu Šibeničky oproti Oravskému hradu. Mužov, ktorí sa pridali k povstaniu dal pochytať a lámať v kolese, povesiť za črevá a kruto mučiť. Oravu obsadilo nemecké cisárske vojsko.

Po tomto krutom súde nastal na Orave strach. Niektorí richtári, ktorí ostali verní cisárovi, po skončení povstania žiadali cisára o nobilitáciu. Zemianske armálesy dostali Klinovskí z Klína, Lokčanskí z Lokče a niektorí richtári z obcí v povodí Čiernej Oravy.

Kurjaková Eva

ŠPORT

Turnaj v šachu

V nedeľu popoludní 3. mája sa v Miestnom kultúrnom stredisku Babín (klubovňa), zišli štyria šachyisti, ktorí si zmerali svoje schopnosti v taktike šachu.

Vyhodnotenie súťaže

1. Jozef Slanický	3 výhry	1 remíza	7 bodov
2. Ján Ľuba	2 výhry	1 prehra	6 bodov
3. Martin Matys	1 výhra	2 prehry	3 body
4. Peter Múdry	2 prehry	1 remíza	1 bod

Konečné tabuľky oravskej futbalovej súťaže 2008/2009

II. trieda dorast

1. Habovka	20	16	1	3	68:24	49
2. Istebné	20	16	0	4	62:32	48
3. Bobrov	20	13	2	5	44:23	41
4. Krivá	20	11	0	9	36:27	33
5. Podbiel	20	9	4	7	40:18	31
6. Mútne	20	10	1	9	33:35	31
7. Babín	20	8	3	9	44:34	27
8. Ťapešovo	20	7	2	11	30:50	23
9. Krušetnica	20	5	3	12	29:48	18
10. Breza	20	3	2	15	31:72	11
11. Rabčice	20	3	0	17	13:67	9

I. trieda starší žiaci

1. Or. Polhora	24	17	2	5	95:26	53
2. Zákamenné	24	16	3	5	70:30	51
3. Zubrohlava	24	13	3	8	63:44	42
4. Or. Lesná	24	13	2	9	67:46	41
5. Mutné	24	12	4	8	62:47	40
6. Vavrečka	24	12	2	10	63:46	38
7. Novotň	24	10	6	8	53:46	36
8. Sihelné	24	11	3	10	45:41	36
9. Klin	24	11	2	11	45:57	35
10. Krušetnica	24	9	3	12	51:62	30
11. Hruštín	24	6	1	17	39:94	19
12. Zuberec	24	4	4	16	42:94	16
13. Babín	24	3	3	18	25:87	12

XII. ročník futbalovej miniligy Babín 2009

- Počet zúčastnených mužstiev – 5 (ALCATRAZ, KATALÁNCI, ZELENÁČI, SWAT, ABSTINENTI)
- počet zápasov 20 počas štyroch nediel v časoch o 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 a 17.00 hod.
- rozhodcovia: p. Miroslav Jurký, p. Jozef Ištván

I. KOLO:

- **12. júl** - KATALÁNCI-ABSTINENTI (13.00), ZELENÁČI-SWAT (14.00), ALCATRAZ-KATALÁNCI (15.00), ZELENÁČI – ABSTINENTI (16.00), SWAT – ALCATRAZ (17.00)
- **19. júl** - ZELENÁČI-KATALÁNCI (13.00), ABSTINENTI – ALCATRAZ (14.00), KATALÁNCI – SWAT (15.00), ALCATRAZ – ZELENÁČI (16.00), SWAT – ABSTINENTI (17.00)

II. KOLO:

- **26. júl** - ABSTINENTI – KATALÁNCI (13.00), SWAT – ZELENÁČI (14.00), KATALÁNCI – ALCATRAZ (15.00), ABSTINENTI – ZELENÁČI (16.00), ALCATRAZ – SWAT (17.00)
  - **2. august** - KATALÁNCI - ZELENÁČI (13.00), ALCATRAZ -ABSTINENTI (14.00), SWAT -KATALÁNCI (15.00), ZELENÁČI – ALCATRAZ (16.00), ABSTINENTI-SWAT (17.00)
  - **15. august** - UKONČENIE FUTBALOVEJ MINILIGY, PRIATELSKÝ ZÁPAS (14.00)
- VYHLÁSENIE VÝSLEDKOV FUTBALOVEJ MINILIGY (15.00)

MKS Babín

Podujatia na
júl • august • september 2009

- 05.07. Športový deň
(IV.r. Atletické preteky)
- 11.07. Tanečná zábava (Dj PIDO)
- 12.07. Začiatok XII.r. Futbalovej miniligy
Babín 2009
- 25.07. Tanečná zábava
(Disco club VULCAN)
- 28.07. Textil ALADIN
- 01.08. Súkromná oslava
- 02.08. Koniec XII.r. Futbalovej miniligy
Babín 2009
- 15.08. Tanečná zábava (dj Ricardo)
- 22.08. Tanečná zábava (DJ Bulla)
- 17.-23.08. VIII.r. Návraty k Siváňovcom
(medzinárodný rezbársky plenér)
- 29.08. Svadobná veselica
- 25.08. Textil Liesková
- 08.09. Textil Mitex
- 12.09. Tanečná zábava pre starších,
(Márie vstup voľný)
- 17.-19.09. Svadobná veselica
- 22.09. Textil ALADIN
- 26.09. Svadobná veselica

DHZ BABÍN

Dňa 21. júna 2009 sa náš DHZ Babín zúčastnil okresnej hasičskej súťaže v športovom areály TJ Lokca. Na tejto okresnej súťaži náš DHZ Babín zastupovali dve družstvá a to prvé družstvo tvorilo mužstvo v počte 9 členov a druhé družstvo tvorili ženy v počte 8 členiek. Obidve zúčastnené družstvá súťažili v disciplínach ako: štafeta 8 x 50 m a požiarový útok na cieľ v časovom limite. Družstvo našich mužov skončilo na 7. mieste z 25 zúčastnených družstiev. Družstvo žien skončilo na poslednom siedmom mieste z pomedzi zúčastnených družstiev žien. Podľa slov veliteľa DHZ Babín sa ako nováčikovia držali statočne.

Štatistika umiestnenia DHZ Babín na okresnej súťaži

Rok okr. súťaže	2007	2008	2009
družstvo muži	7 /27/	4 /31/	7 /25/
družstvo ženy	-	-	7 / 7 /

Počas druhého štvrtfeka si DHZ Babín plnil svoje záväzky aj v cirkevnej oblasti.

Počas veľkonočných sviatkov si svedomite plnil funkciu stráženia božieho hrobu (10.-12. apríl).

11. júna (božie telo) sa zúčastnil DHZ Babín cirkevného obradu modlitieb pri oltárikoch, ktoré sa nachádzali von okolo kostola.

Tubilanti za obdobie

APRÍL, MÁJ, JÚN

- 60 rokov** Henrich Bečka
Žofia Kubeková
Štefan Palo
Terézia Šilláková
- 65 rokov** František Matys
Vendelín Palovčík
Milan Nutta
Anna Kurčinová
František Palovčík
- 70 rokov** Cecília Babinská
- 75 rokov** František Hrbka
- 80 rokov** Mária Gáborová
Margita Bernoláková
- 85 rokov** Jozef Jucha

Narodení

- 28.04. Adrián Vraštiak
13.05. Natália Písarčíková
01.06. Júlia Škuntová
10.06. Alžbeta Janidžárová

Zomrelí

- 19.04. Johana Kurčinová
(r. Adamicová) – 81 r.
- 19.05. Rozália Kurčinová
(Palovčíková-Matisová) – 87 r.
- 23.05. Ján Škunta – 82 r.
- 28.05. František Nutta – 89 r.

Prihlásení

Lubomír Kompan (Hruštín)

Odhlásení

Milan Červeň (Vrbové)

Kanžielstvo

- 2.5.2009 – Lubomír Kompan – Katarína Mizeráková
20.6.2009 – Štefan Špitál – Jana Lubová

DOBŘÉ RADY

Armatúry – vodný kameň

odstránime, keď na znečistené miesto položíme cez noc handričku namočenú v octe.

Vápnom postriekanú sprchu

ľahko očistíme, keď odkrútime ružicu sprchy, vydrhne filter pomocou tvrdej kefy a potom ho ponoríme na istý čas do horúceho octového roztoku.

Biele ponožky

Ak sa nám v práčke zafarbili biele ponožky, dáme ich variť spolu s niekoľkými kolieskami citrónu. Zafarbenú vlnenú látku namočíme na noc do studenej vody, v ktorej sme rozpustili peroxid vodíka (8 dielov vody, 1 diel peroxidu). Ráno vypláchneme a vyperieme.

Biele záclony

Záclony budú opäť biele, keď do prania pridáme prášok do pečiva.

Bielizeň

zostane pekná biela, keď ju vyperieme spolu s ľanovým vrecúškom plným vajcových škrupín.

Cesnakom

proti škodcom izbových rastlín - stačí zastrčiť do zeminy strúčik cesnaku.

Čalúnený nábytok

oživíme, keď ho pretrieme šľavou z kyslej kapusty a nakoniec očistíme vodou.

Dlaždice

s usadeninami vodného kameňa pretrieme octom, potom ich prečistíme čpavkovou vodou a nakoniec vyleštíme trochu jedlého oleja.

Doska na krájanie

Sfarbenú dosku na krájanie najlepšie vyčistíme, keď ju vložíme na noc do octovej vody.

Drevené varešky

Aby nám drevené varešky nestmavli, pred použitím ich ponoríme do studenej vody, aby do seba nevsiakli veľa tuku. Tmavé varešky budú ako nové, keď ich na noc dáme do roztoku sódy bikarbóny.

Drevenú dosku

zapáchajúcu po krájaní rýb vydrhne rozkrojeným citrónom.

Drez z ušľachtilej ocele

bude ako nový, keď ho potrieme soľou s octom, a opláchneme vlažnou vodou.

Dubový a mahagónový nábytok

oživíme, keď ho pretrieme handrou namočenou do tepleho piva.

Flaše zhnednuté od čaju

vyčistíme tak, že do nich dáme prášok do pečiva, trochu vody a dve lyžice surovej ryže. Zmes necháme chvíľu pôsobiť. Potom fľašou dôkladne pretrepeme a nakoniec ich vymyjeme horúcou vodou.

Hmyzu v pivnici

sa zbavíme, keď v ňom rozmiestnime niekoľko plastových fliaš s lyžicou vínného destilátu. Uložíme ho tak, aby do nich hmyz mohol voľne vliezť.

Chladnička – údržba

Uložené potraviny nestratia svoju čerstvosť, keď chladničku pravidelne zvnútra vyčistíme octovou vodou.

Varte s obcou Babín rýchlo a lacno bezmäsité jedlá

KARFIOL S HUBAMI

Čo potrebujeme: 1 karfiol, 200 g čerstvých sezónnych húb alebo šampiňónov, 1 cibuľa, 80 g tvrdého syra, 40 g masla (aj rastlinného, vhodného na pečenie), soľ, citrónová kôra, rasca, tmavý čerstvý chlieb

Postup: Na masle speníme posekanú cibuľu, pridáme očistené a pokrúpané huby a rascu, posolíme a dusíme domäkka. Karfiol uvaríme v osolenej vode, scedíme, pokrájame nadrobno a pridáme k uduseným hubám.

Ochutíme pokrúpanou citrónovou kôrou.

Podávame na krajcoch tmavého chleba, posypeme syrom a petržlenovou vňaťou.

CHLEBÍČKY ZAPEKANÉ SO SYROVOU OMÁČKOU

Čo potrebujeme: 1 sendvič, 100 g masla, 2 žĺtky, 200 g ementálskeho syra, soľ, zelená petržlenová vňať, mletá červená paprika

Postup: Sendvič nakrájame na plátky a na časti masla po oboch stranách opečieme.

Zo zvyšku masla, žĺtkov a postrúhaného syra vymiešame nátierku, osolíme ju, zamiešame do nej posekanú petržlenovú vňať a natierame na chlebičky.

Povrch poprášime mletou červenou paprikou a zapечieme v horúcej rúre.

Farnosť Babín

Prekrytie kostolnej strechy

Už pár rokov sme hlavne po výdatných, alebo zatínavých bočných dažďoch sledovali, že voda nám preteká zo strechy cez povalu až na strop v kostole. Skúšali sme to utesniť rôznymi tmelmi, lepidlami, tesneniami. Úspešnosť bola vždy len krátkodobá. Tak sme sa po porade s farskou obcou a ekonomickou radou farnosti rozhodli, že to budeme riešiť radikálne, znovuprekrytím strechy. Niekoľko rokov sme zbierali peniaze na tento účel. Vlni sme kúpili medený plech a pripravili drevo potrebné na opravu kro-

vu. Tento rok sme pristúpili ku samotnému prekryvaniu. Za necelé tri týždne sme to s Božou pomocou zvládli od zloženia starej krytiny až po ukončenie pokrývania. Ďakoval som vám v kostole. Ako farár sa vám chcem všetkým poďakovať aj cez tento obecný občasník. Ďakujem vám všetkým, ktorí ste sa akýmkoľvek spôsobom angažovali pri tejto práci. Ďakujem veriacim farskej obce, urbarialistom, civilnej obci Babín, firme Dakna a ďalším darcom. Na našom kostole ostane vklad vás všetkých pre náš čas aj pre budúce generácie. Ešte nám treba doplatiť časť už vykonanej práce a najneskôr do zimy kúpiť a dať namontovať lapače snehu. Dúfam, že aj toto zvládneme, aby táto práca so strechou bola úplná.

Pavol Garaj, farár

NOVÝ CESTNÝ ZÁKON

Od 1. februára sa zmenili pravidlá pre vodičov. V obciach platí jazdiť rýchlosťou 50 km/h, celoročné svetlenie, zákaz telefonovania počas jazdy a prísnejšie sankcie za alkohol za volantom a prekročenie rýchlosti.

Po uvedení nového cestného zákona č. 8/2009 Zz. do platnosti 01. 02. 2009 sa na našich cestách začali vo veľkom objavovať policajné hliadky s laserovým radarom, ktoré odhalili nie jedno prekročenie rýchlosti. V našej obci Babín sa tieto hliadky vyskytli a vyskytujú v miestach ako autobusová zástavka, pri penzióne s kaviarňou a pri kríži M. Frču. Po zavedení tohto zákona je badateľne vidieť pomalšiu jazdu motorových vozidiel cez našu obec Babín, čo je dobré ale horšie na tom sú peňaženky vodičov, pretože pokuty pri prekročení rýchlosti sú veľmi vysoké. Taktiež zastavenie a policajnú obhliadku s pokutami pociťujú aj cyklisti, ktorí brázdia hlavnú cestu cez obec a mimo nej. Základnou sumou pri bežných pokutách je 60 eur, podstatne vyššie sú za alkohol za volantom. Ak odmietne vodič fúkať, hrozí mu pokuta od 300 do 1300 eur a zákaz šoférovať na jeden až päť rokov. Za potvrdenú jazdu pod vplyvom alkoholu je pokuta od 200 do 1000 eur a zákaz šoférovať do piatich rokov, v prípade pitia alkoholu za volantom a spôsobení dopravnej nehody, prípadne prekročenie rýchlosti je možné udeliť pokutu od 150 do 800 eur a zákaz šoférovať do troch rokov. Za zneužívanie ŠPZ-ky je sankcia do 17-tisíc eur, za opakované porušenie povinností do roka od uloženia pokuty do 7000 eur, za neodstránenie prekážky na ceste alebo požitie auta opitému do 3500 eur. Od januára 2011 bude možné odpracovať si pokutu vyššiu ako 60 eur. Hodina verejnoprospešných prác bude mať hodnotu troch eur. Povolená rýchlosť v obci sa znížila na 50 kilometrov za hodinu. V obci Babín od č.d. 4 po č.d. 53 popri hlavnej ceste v oboch smeroch platí 40 km/h. Na diaľniciach alebo na rýchlostných cestách v obci sa zvyšuje na 90 km/h. Rýchlosť mimo obce sa nemení, zostáva 90, na diaľnici 130, pre autobusy, nákladné autá a kamióny 100 kilometrov za hodinu. Vyššie rýchlosti bude možné na všetkých úsekoch povoliť značkou. Kamióny nemôžu na diaľnici predbiehať, cez víkendy a sviatky majú jazdu obmedzenú. Cyklisti budú musieť mať mimo obce prilbu, deti aj v obci. Pri zníženej viditeľnosti chodci, cyklisti mimo obce musia mať na tele dobre viditeľný bezpečnostný prvok (reflexná vesta). Pre vodičov zostáva zákaz telefonovať, používať antiradary. Novinkou sú povinné zimné pneumatiky, ak bude na ceste súvislá snehová vrstva, ľad alebo námraza. Nákladné autá a autobusy musia mať zimné pneumatiky bez ohľadu na počasie od 15. novembra do 31. marca.

NA VOĽNÚ CHVÍĽU

- Hlavným dôvodom pracovných úrazov ... (tajnička).

Autor: Marian Nagy	jazdecké nohavice (hov.)	zbieral ovocie	Japanese Yen (skr.)	Pomôcky: psa, ylo, Susz, Oran	hrubo	uzavierací mechanizmus	prudko postrčila	obyvateľ Zlatého
spoločenstvo včiel	☐	☐	☐	mesto v Poľsku	☐	☐	☐	☐
žeby, nech	☐	☐	☐	slučka skr. súhv. Južná ryba	☐	☐	☐	☐
1.časť tajničky	☐	☐	2.časť tajničky nem. oddel.	☐	☐	☐	☐	☐
vytyčovať trasu (odb.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
plachetnica bez vesiel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
druh slona	☐	☐	☐	prístav v Alžírsku	☐	☐	☐	☐

ZN,
VLÁKNO,
KOMPAS,
ČAS,
AU,
JADRO,
VODA,
DIFÚZIA,
CU

D	I	F	Ú	Z	I	A
F	K	O	M	P	A	S
V	O	D	A	E	A	U
R	V	L	Á	K	N	O
J	A	D	R	O	C	U
I	Č	A	S	T	Z	N

Pomocou hodín
meriame .....

O	Č	S	I	L	A	T
L	O	B	J	E	M	E
O	A	A	T	Ó	M	L
V	P	O	H	Y	B	E
O	S	S	K	L	O	S
C	I	E	V	K	A	O

..... Je látka, z ktorej
sa vyrábajú umelé
magnety

SILA,
OBJEM,
ATÓM,
POHYB,
SKLO,
CIEVKA,
OLOVO?
TELESO